

Länsstyrelsen
Gävleborg

BESLUT

2019-05-16

1 (25)

Dnr 3844-2019

Enheten för natur och vilt

Sara Waern

010-2251391

sara.waern@lansstyrelsen.se

Licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2019

Beslut

Länsstyrelsen Gävleborg beslutar om licensjakt efter högst 50 björnar i Gävleborgs län 2019.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7 och NFS 2014:3) att licensjakt efter björn får bedrivas med hjälp av anmäld åtel, se nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § andra stycket jaktförordning (1987:905) att under licensjakten 2019 tillåta användning av halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordning (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Villkor

Jakttid

Jakten får bedrivas från och med den 21 augusti 2019 till dess att jakten avlyses, dock som längst till och med den 15 oktober 2019. I enlighet med 9 § jaktförordning (1987:905) får björn endast jagas under tiden från och med en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Hur många djur som får fällas och var

Länet är indelat i två jaktområden, se bilaga 2 för karta. Jakten omfattar 40 respektive 10 björnar, totalt 50 björnar, enligt den områdesindelning som framgår nedan.

Postadress Länsstyrelsen, 801 70 Gävle

Besöksadress Borgmästarplan

Telefon 010-225 10 00

Fax 010-225 11 50

Webb www.lansstyrelsen.se/gavleborg

E-post gavleborg@lansstyrelsen.se

Delområde 1 – västra jaktområdet: De delar av länet som ligger väster om väg 83 från och med länsgränsen mot Västernorrland till och med Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger väster om väg 272, från Lilltjära och söderut till och med Dalälven.

Högst 40 björnar får fällas i det västra jaktområdet.

Delområde 2 – östra jaktområdet: De delar av länet som ligger öster om väg 83 från och med länsgränsen mot Västernorrland till och med Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger öster om väg 272, från Lilltjära och söderut till och med Dalälven.

Högst tio (10) björnar får fällas i det östra jaktområdet.

Vilka djur som får fällas

Samtliga björnar får fällas med undantag för björnhona som åtföljs av ungar samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder). Länsstyrelsen rekommenderar att årsungar inte fälls.

Vilka som får utföra jakten

Person som har jakträtt inom de jaktområden som omfattas av detta beslut får delta i jakten.

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle, se vidare nedan under jaktledarens ansvar.

Uppgifter om aktuell tilldelning samt anmälan om fälld eller påskjuten björn

Den som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där björnjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlag (1987:259).

För båda jaktområdena:

Anmälan till länsstyrelsen om fälld eller påskjuten björn ska ske *snarast, senast inom en timme efter att björnen fällts eller påskjutits*.*.

* Påskjutning definieras enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7, NFS 2014:3) som följer: ”Skott har avlossats mot en björn med avsikt att fälla denna men det har inte konstaterats att björnen har träffats av kulan”.

För anmälan om *fälld eller påskjuten* björn samt för meddelande om *återstående tilldelning* ring: **010-225 11 99**

För att underlätta och effektivisera informationsspridningen om återstående tilldelning och/eller avlysning under jakten rekommenderas samtliga jaktdeltagare att utnyttja länsstyrelsens SMS-tjänst. Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till **073-123 95 38** (om du har svenskt abonnemang)
alternativt **0046731239538** (om du har utländskt abonnemang)

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt

Förnamn och Efternamn ersätts med jägarens riktiga namn.

Exempel: Spara Anna Andersson Björnjakt

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att **minst** en gång i timmen avlyssna länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

I det västra jaktområdet skickas SMS ut efter var femte fälld eller påskjuten björn tills det att 30 björnar fällts eller påskjutits, därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

I det östra jaktområdet skickas SMS ut efter att de fem första björnarna fällts eller påskjutits, därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

Vid anmälan om fälld eller påskjuten björn ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till **skytten**,
2. Namn, adress och telefonnummer till **ansvarig jaktledare**,
3. När jakttillfället inleddes och när björnen fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
4. Var björnen fällts eller påskjutits (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater (RT90) eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000),
5. Vilket kön djuret har, om det är möjligt att fastställa.

Avräkning

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller om det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats.

Om björnar fälls med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt är tillåten ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Björn som påskjutits i ett jaktområde men faller i ett annat jaktområde avräknas i det jaktområde den fallit.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet björnar som tilldelats fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, SMS samt på hemsidan (www.lansstyrelsen.se/gavleborg).

Jaktledarens ansvar

1. Ansvarig jaktledare ansvarar för att alla deltagare i jakten känner till villkoren för hur jakten får bedrivas.
2. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till länsstyrelsen. Rapportering ska ske snarast, senast inom en timme från den tidpunkt som djuret fällts eller påskjutits.
3. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle, och sedan minst varje timme, hålla sig informerad om hur många björnar som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordning (1987:905). Hund som används vid eftersök av påskjuten björn bör vara särskilt tränad i att spåra björn.
5. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jakttagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens samt att ha löst statligt jaktkort.
6. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om att denne bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att denne årligen före jakten bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att personen innehar tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.

7. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadeskjutning av björn, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar. Länsstyrelsen rekommenderar jaktdeltagare att övningsskjuta på björnfigur och avlägga skjutprovet "Björnpasset".

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt. Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn under en och samma dag. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlag (1987:259) som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslag (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

Åtel

Licensjakt efter björn får med stöd av detta beslut och 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7 och NFS 2014:3) bedrivas med hjälp av åtel. Jakt med åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren i detta beslut, se bilaga 3.

Åtling får påbörjas tidigast den 15 juli 2019 och först efter medgivande från länsstyrelsen. Anmälan görs på blankett *Anmälan om åtel* (bilaga 4). Anmälan ska vara komplett ifylld.

Anmälan om åtel lämnas skriftligen till länsstyrelsen via post (Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle) eller via e-post (gavleborg@lansstyrelsen.se).

Anmälan om åtel ska ha inkommit till länsstyrelsen **senast den 20 juni 2019**. Detta för att länsstyrelsen ska kunna garantera att ärendet hinner handläggas i tid innan önskad start för åtling. De anmälningar som kommer in efter den 20 juni handläggs så snart som möjligt därefter, men länsstyrelsen kan inte garantera att dessa är handlagda i tid före önskad start av åtling.

Senast den 31 oktober 2019 ska den åtelansvariga återrapporera sina erfarenheter av åteljakten till länsstyrelsen, enligt bifogad blankett - *Rapportering, åteljakt efter björn i Gävleborgs län 2019* (bilaga 5).

Länsstyrelsen vill upplysa om Jordbruksverkets bestämmelser avseende utfodring av vilda djur:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/produkterfrandjur/foderochutfodring.4.207049b811dd8a513dc80003970.html>

Platsundersökning och eftersök av påskjuten björn

Den som påskjutit björn ansvarar enligt 28 § jaktlag (1987:259) och NFS 2010:7 och 2014:3 tillsammans med jaktledaren för att platsundersökning genomförs tills dess det är fastställt huruvida björnen är skadad eller inte. Den som påskjutit björn ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att den påskjutna björnen är skadad.

Eftersök ska genomföras tills dess:

- a. djuret påträffats dött,
- b. djuret påträffats skadat och avlivats,
- c. kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats, eller
- d. djuret inte kan anträffas.

Jaktledaren ska redovisa hur platsundersökning och eftersök har genomförts till länsstyrelsens besiktningspersonal.

Jaktledaren ska på begäran uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningspersonal och tillsammans med denne samt den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonal dokumentera platsundersökning och eftersök på särskild blankett.

Länsstyrelsen beslutar därefter om den påskjutna björnen fortsatt ska avräknas tilldelningen.

Besiktning av fälld björn

Av länsstyrelsen förordnad besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda björnas och skriftligt dokumentera hur besiktning samt eventuell platsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Skytten **och** jaktledaren ska så snart som möjligt, men senast inom ett dygn, från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för länsstyrelsens besiktningspersonal. Om besiktningspersonalen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Besiktningspersonalen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för licensjakt efter björn som tillhandahålls. Vid besiktning ska skytt och jaktledare kunna uppvisa statligt jaktkort, ID-handling samt vapenlicens. Polis kan komma att vara på plats vid besiktningsstationerna.

Besiktning kommer att ske på plats som meddelas av länsstyrelsen. Skytten och jaktledaren blir i samband med anmälan om fälld björn anvisade till en besiktningsstation (se nedan) eller annan plats där besiktningen ska genomföras. Skytten och/eller jaktledaren kan inte själva välja var besiktningen ska ske.

Besiktningsstationer:

Ljusdals kommun: Sveaskogs kontor, Marmavägen 10, Ljusdal

Ovanåkers kommun: Gäddvik 122, 822 92 Alfta

Ockelbo kommun: Stora Enso skogs älgslakteri i Åmot (Bruksvägen, Åmotsbruk)

Besiktningsstationerna är öppna fr.o.m. kl. 06:00.

Samtliga inre organ och könsdelar ska följa med björnen till besiktningen. För att underlätta besiktningspersonalens arbete rekommenderas att skytten sätter in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelheten inträder.

Jaktledaren eller skytten ska vid besiktning fylla i relevanta uppgifter som framgår av blankett som länsstyrelsen tillhandahåller på plats.

Till besiktningspersonalen ska skytten och jaktledaren i detalj kunna redogöra för jaktens genomförande. Om GPS-pejl använts på hund som deltagit i jakten ska GPS-logg tas med till besiktningen och på begäran uppvisas för besiktningspersonalen.

Björnskinnet ska märkas direkt vid besiktning och kraniets ägare ansvarar för att märkning av kraniet sker inom sex månader med så kallad transponder (mikrochip), som bevis på att björnen fällt lagligt. För detta används särskild blankett. Ansvarig för att märkning sker är björnens ägare. Märkning av skinnet utförs av länsstyrelsens besiktningspersonal vid besiktning. Björn och delar av björn som inte märkts enligt bestämmelserna tillfaller staten.

Hantering av fälld björn

Från alla fällda björnar (inklusive märkta) ska besiktningspersonal ta följande prover som tillfaller staten; 1. Första premolaren (liten kindtand), 2. könsdelar, 3. hårprov, 4. hudprov, 5. muskelprov samt 6. i förekommande fall den största spenen från björnhona.

Proverna används i följande syfte;

1. *Tand* används till åldersbestämning.
2. *Könsdelar* används till studier om könsmognad och reproduktionshistoria.
3. *Hårprov* används för födovalsanalys.
4. *Hudprov* används som reservprov bl.a. för genetiska analyser.
5. *Muskelprov* används för genetiska analyser.
6. *Spene* används för att bestämma om hona varit digivande vid jakten.

Besiktningspersonalen dokumenterar provtagningen på särskild blankett och ansvarar för att proverna sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

Utöver detta ska även magsäckens och tarmarnas innehåll dokumenteras, detta som en del i forskning om dietvanor och parasitologiska undersökningar vid SVA. Extra prover i form av en premolar (kindtand PM1) samt hårprov från manken ska även att tas och skickas till Skandinaviska Björnprojektet som en del i björnforskningen.

Jakträttshavarens rätt till delar av björnen

Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Det åligger jakträttshavaren att tillvarata den fällda björnen eller, om denne inte vill behålla den, överlämna den till polisen. Jakträttshavaren får överlåta fälld björn till annan.

I händelse av att en fredad björn fälls under björnjakten tillfaller denna staten.

Försäljning av kött, skinn m.m.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. Det går att söka om undantag från dessa förbud hos Jordbruksverket. För björnar skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverkets CITES-intyg om undantag från förbudet erhållas från länsstyrelsens besiktningspersonal. Björnens ägare kan då sälja hela eller delar av björnen vid ett (1) tillfälle och till en (1) mottagare. För ytterligare försäljning av delar av björnen krävs nytt/nya CITES-intyg. Om den nye ägaren

vill sälja delarna vidare, krävs nytt CITES-intyg från Jordbruksverket. CITES-intyget gäller för handel inom EU.

För export av björn eller produkter av björn till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/olikaslagsdjur/hotadearterci tes.4.7caa00cc126738ac4e880002389.html>

Slakt- och köttantering

Gällande slakt- och köttantering hänvisas till Livsmedelsverket (tel. 018-17 55 00) samt till deras hemsida där det finns information om köttantering, viltslakterier m.m.: <http://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/produktion-av-livsmedel/jakt/>

Bakgrund

År 2017 genomfördes en björnsjällningsinventering i Gävleborg och Dalarnas län, inklusive intilliggande län. Inventeringsresultatet från Skandinaviska Björnprojektet visade att björnstammen i det totala inventerade området bestod av cirka 841 björnindivider (Kindberg och Swenson, rapport 2018-2). Vid en populationsberäkning av respektive län var för sig uppskattades antalet björnar till 508 stycken i Gävleborg, med ett 95-procentigt konfidensintervall på 463–580 björnar. Av dessa individer delas ett antal björnar med intilliggande län både västerut och norrut, vilket innebär att Gävleborg på egen hand förvaltar färre än 508 björnar. Inventeringen som genomfördes 2017 har i Gävleborgs län gett ett bra underlag som resulterat i tillförlitliga resultat med förhållandevis små konfidensintervall.

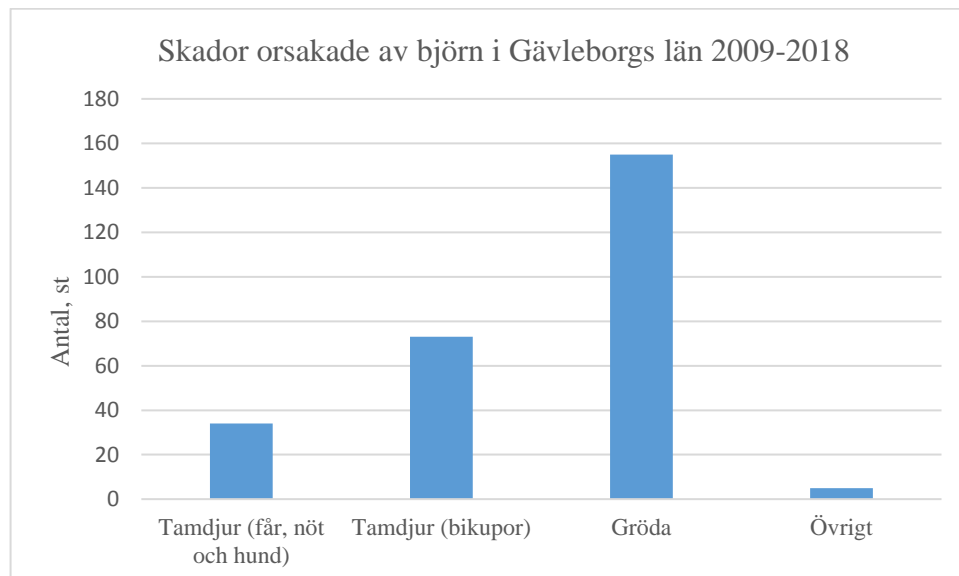
Resultat från björnobsen i Gävleborgs län de senaste sju åren visar ingen signifikant trend, utan björnstammen kan antas vara relativt stabil med den avskjutning som varit under perioden. Björnobsen bygger på observationer under älgjaktens första sju dagar, vilket för Gävleborgs del oftast infaller efter att årets licensjakt efter björn har avslutats.

Brunbjörn togs år 2015 upp i den svenska rödlistan och bedöms som nära hotad. Naturvårdsverket angav i en skrivelse till Europeiska unionen år 2019 att referensvärdet för björnens populationsstorlek i Sverige, vilket är den nedre gränsen för att björnstammen ska ha en gynnsam bevarandestatus, är 1 400 individer. 2017 var det totala antalet björnar i den svenska björnstammen 2877 björnar, med ett 95-procentigt konfidensintervall på 2771–2980 björnar (Kindberg och Swenson, rapport 2018-3).

Den 30 oktober 2014 beslutade Naturvårdsverket om fastställande av miniminivåer för björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län. I beslutet framgår att miniminivån för björn i Gävleborgs län är 25 föryngringar, vilket motsvarar 250 björnar och hälften av det minsta antalet björnar som ska finnas i det mellersta förvaltningsområdet (dnr NV-00552-14).

Naturvårdsverket fastställer miniminivåerna inom ramen för de nationella målen för arten med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden. Den 27 november 2014 enades Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborg om att förvaltningsmålet för björn i Gävleborgs län ska vara 36 föryngringar, vilket motsvarar 360 björnar (dnr 104-7964-14). I Viltförvaltningsdelegationen ingår representanter för olika intressen i länet samt politiker som representerar allmänheten. Länets förvaltningsnivå är fastställd med hänsyn till att björnstammen ska förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde

Björn orsakar skador i hela länet. Några av de vanligaste skadorna är björnangrepp på ensilagebalar och bikupor (se figur 1). Varje år förekommer även problem med björnar i anslutning till bebyggelse. Framförallt är de centrala delarna av länet drabbade av incidenter kopplade till närgångna björnar. Skador som orsakas av björn är kostsamma för samhället och lämpliga lösningar saknas för en del av de skador som björnarna orsakar.

Figur 1. Antalet angrepp orsakade av björn mellan åren 2009–2018 var fördelade på 34 angrepp på får, nötboskap och hund, 73 angrepp på bikupor, 155 angrepp på gröda samt fem skador på övrigt (rovbase.se).

Motivering till beslutet

Björnstammen ska förvaltas på ett sådant sätt att det för länet beslutade förvaltningsmålet uppnås. Nedan följer länsstyrelsens redogörelse för licensjaktens ytterligare skäl och syften samt vilken omfattning och utformning jakten ska ha för att vara lämplig och ändamålsenlig.

Förekomst av rovdjur kan leda till både positiva och negativa socioekonomiska effekter. Det kan bland annat vara rädsla och oro för den egna säkerheten, för skador på tamdjur samt ekonomiska effekter i samband med direkta skador och förebyggande åtgärder. Förekomsten av rovdjur kan leda till möjligheter i form av turism och jakttillfällen, vilket kan innebära positiva upplevelser och ekonomiska effekter. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att hålla en hög acceptans för björn i länet.

Skadorna i länet orsakade av björn varierar från år till år. Med en ökad björnstam ökar också risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenser. Utan en reglering av björnstammen genom licensjakt kommer populationen generellt att växa i storlek, vilket på sikt kan leda till ett ökat behov av skydds jakt då risken för skador kan antas öka. Detta kan i sin tur leda till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för rovdjur samt ökad oro hos befolkningen. Den samlade erfarenheten gällande hanteringen av björn i Sverige visar tydligt att reglering av björnstammen genom licensjakt förebygger detta. Risken för incidenter där människor skadas är också större om björnstammen tillåts öka utan en beståndsreglerande licensjakt.

Skydds jakt för att motverka skador är ett alternativ till licensjakt efter björn. Länsstyrelsen gör bedömningen att skydds jakt inte är ett lämpligt alternativ till licensjakt när det gäller förvaltning av björnstammen. Skydds jakt innebär att problematiska individer avlägsnas snabbt och effektivt, ofta involveras ett fåtal personer och det tillämpas metoder som vid licensjakt inte är tillåtna. De fällda djuren omhändertas vanligtvis av myndigheterna och björnarna ses som skadedjur. Att genomföra ett stort antal skydds jakter skulle vara mycket resurskrävande och kostsamt. Skydds jakt får dessutom inte verka populationsreglerande enligt de bestämmelser som finns och är därmed inte en lämplig lösning för att nå länets beslutade förvaltningsmål.

Andra lämpliga lösningar som används i samband med skador av björn är skrämning av olika slag samt stängsling. Skrämning är en åtgärd som ofta har en kort och/eller begränsad effekt på björnar som orsakar skador. Stängsling som åtgärd är ofta mer effektivt än skrämning, men trots att stängsling använts som förebyggande åtgärd under många år har det inte resulterat i färre skador på länsnivå. Stängsling bedöms inte vara en åtgärd som kan genomföras långsiktigt på en skala som omfattar ett helt län eller en hel björnpopulation.

Länsstyrelsen gör bedömningen att en begränsad och strikt kontrollerad licensjakt är nödvändig för att kunna begränsa och förhindra allvarliga skador som orsakas av björn. Licensjakt är ett viktigt verktyg för att minska björnens påverkan på tamdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen samt för att öka acceptansen för arten. Licensjakt är även ett viktigt verktyg för att nå länets beslutade förvaltningsmål.

Utifrån de statistiska trender som finns för björnstammen i Gävleborg har den varken ökat eller minskat mellan 2011–2017. Detta innebär att den dödlighet i form av bland annat jakt som förekommit under perioden hållit björnstammen på en jämn nivå. Björnstammen i Gävleborg spillningsinventerades 2012. Utifrån de statistiska trenderna och nyligen genomförda genomgångar med nya analysmetoder av materialet från 2012 (Kindberg muntligt 2019-04-30) kan antas att antalet björnar i länet var fler 2012 än vad inventeringen visade. Licensjakterna som genomförts i länet fram till och med 2017 har därmed bibehållit stammen på en relativt stabil nivå och avskjutningen har under den perioden ungefärligen motsvarat reproduktionen.

När tilldelningen för 2019 har beräknats utgick länsstyrelsen från det inventeringsresultat som togs fram från spillningsinventeringen 2017, vilket är det mest kompletta faktaunderlaget som tagits fram för länet. Resultatet visade på cirka 841 björnar totalt i det inventerade området, det vill säga främst Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län. Cirka 508 björnar uppskattades beröra Gävleborgs län, men ett antal björnar har räknats in i flera län eftersom spillning från dessa individer insamlats i mer än ett län. Efter att dessa räknats bort uppskattades 448 björnar tillhöra Gävleborgs län. I beräkningen av tilldelningen tar länsstyrelsen sedan hänsyn till den totala kända dödligheten från licensjakter och skyddsjakter samt björnar som dödats av trafik eller på annat sätt som är känt samt en årlig reproduktion om cirka 10 % (Kindberg muntligt 2019-04-30).

En tilldelning på 50 björnar innebär att avskjutningen omfattar ett större antal björnar än vad som motsvarar den årliga tillväxten i länet och kommer i och med det att sänka björnstammen i länet. En tilldelning på 50 individer syftar till att inom en femårsperiod, då det är dags för nästa spillningsinventering i länet, nå länets förvaltningsmål på ett kontrollerat sätt.

För att öka björnjaktens skadeförebyggande effekt i länet införde länsstyrelsen en områdesindelning vid licensjakten 2016. Reaktionerna på områdesindelningen bland de aktiva jägarna har varit övervägande positiva och gränsdragningen ansågs vara tydlig, detta utifrån den enkät som skickades ut efter avslutad jakt 2016. Tilldelningen har fastställts för respektive område för att öka andelen fällda björnar i den östra delen. 20 % av årets kvot tilldelas det

östra jaktområdet, detta motsvarar högst tio (10) björnar. Tilldelningen i det västra jaktområdet blir därmed högst 40 björnar.

Jakt kan hålla björnstammen på en nivå som förhindrar en oacceptabel påverkan på tamdjur eller i övrigt oacceptabla förhållanden i relationen mellan människa och rovdjur. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort.

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter björn kan medges då det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera björnstammen. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter björnstammen i mellersta förvaltningsområdet att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet fattas med stöd av 5 b-c, 9 b, 23 c-d och 24 a §§ jaktförordning (1987:905), Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt efter björn till länsstyrelserna inom Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdena (Ärendenummer: NV-02617-18) samt 10 § jaktlag (1987:259). I beslutet beaktas skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv samt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7 och NFS 2014:3).

Björn återfinns i bilaga 4 a till EU:s Art- och habitatdirektiv över noggrant skyddade arter. Det ska i medlemsstaterna, enligt artikel 12, vara förbjudet att avsiktligt fånga eller döda exemplar i naturen. Enligt samma artikel är det förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Björnen får enligt 3 § jaktlag (1987:259) endast jagas om det följer av denna lag eller föreskrifter och beslut meddelade med stöd av denna lag.

Art- och habitatdirektivets undantagsbestämmelser har införts i svensk lagstiftning genom 23 a - 29 och 31 §§ jaktförordning (1987:905). I 23 c § första stycket anges de allmänna förutsättningarna för licensjakt.

Enligt förarbetena till svensk jaktlagstiftning ska eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt i första hand regleras genom jakt. I propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57) skriver

regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur.

Regeringen anför vidare (prop.2008/09:210) att björnstammen har gynnsam bevarandestatus och att den normala jaktformen därför bör vara licensjakt. En välreglerad jakt kan vara ett sätt att minska rovdjurens påverkan på bytesdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och att öka acceptansen för rovdjur.

I propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och menar att Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där miniminivån för en rovdjursart överskrids ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer Naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och björn. När inventeringar visar att björnstammen ligger långt över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser.

Enligt Kammarrätten i Stockholm är det nödvändigt att det i beslut om undantag från bestämmelserna i artikel 16.1 i Art- och habitatdirektivet anges ett syfte när insamling av djur ska ske, i det här fallet genom licensjakt. Syftet ska vara acceptabelt och undantaget ska vara ändamålsenligt och proportionerligt.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av kommissionen 2008 och de kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande:

From a conservation point of view there is no principle reason why large carnivore populations cannot tolerate some levels of lethal control or be managed under the same type of harvest system as wild ungulates or game birds, provided that the harvest is well managed. Proper management in this case requires effective monitoring of the population size, the setting of appropriate quotas and hunting seasons, and careful enforcement of these regulations.

Länsstyrelsen gör i sitt beslut om licensjakt efter björn en samlad bedömning utifrån de regler och undantagsregler som avses i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det så kallade Art- och habitatdirektivet, vilket implementerats i den svenska jaktlagstiftningen och artskyddsförordning (2007:845). Länsstyrelsen föreskriver i sitt beslut om de villkor som ska gälla för licensjakt efter björn samt de villkor som framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Information

Efterlevnad av detta besluts villkor är ett krav för att jakt enligt länsstyrelsens beslut ska få bedrivas. Jakt efter björn som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlag (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ jaktlag (1987:259).

Länsstyrelsen hänvisar till 31 § jaktlag (1987:259) att jakt inte får ske från motordrivna forskaffningsmedel samt 10 § jaktförordning (1987:905) om jaktmedel och 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) avseende godkända kulgevär.

Jakten ska, enligt 27 § jaktlag (1987:259), bedrivas så att vilt inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara. Länsstyrelsen vill därmed påminna om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet och rovdjursturism i länet.

Vid användning av automatiska kameror, exempelvis i samband med åteljakt efter björn, behöver tillämpliga bestämmelser i dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation, GDPR) kring insamling och hantering av personuppgifter beaktas. Vidare ska även tillämplig lagstiftning i kameraövervakningslagen beaktas. Ytterligare information finns på Datainspektionens hemsida; www.datainspektionen.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Joel Isensköld med handläggare Sara Waern som föredragande.

Joel Isensköld

Sara Waern

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor

1. Du kan överklaga beslutet
2. Karta över jaktområden 2019
3. Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel
4. Anmälan om åtel
5. Rapportering av åteljakt efter björn i Gävleborgs län 2019
6. Lathund för dig som deltar i licensjakten efter björn i Gävleborgs län 2019

Kopia via e-post till

Naturvårdsverket
Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
Länsstyrelserna i mellersta förvaltningsområdet
Skandinaviska Björnprojektet
Viltskadecenter
Jordbruksverket

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet till Förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till gavleborg@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

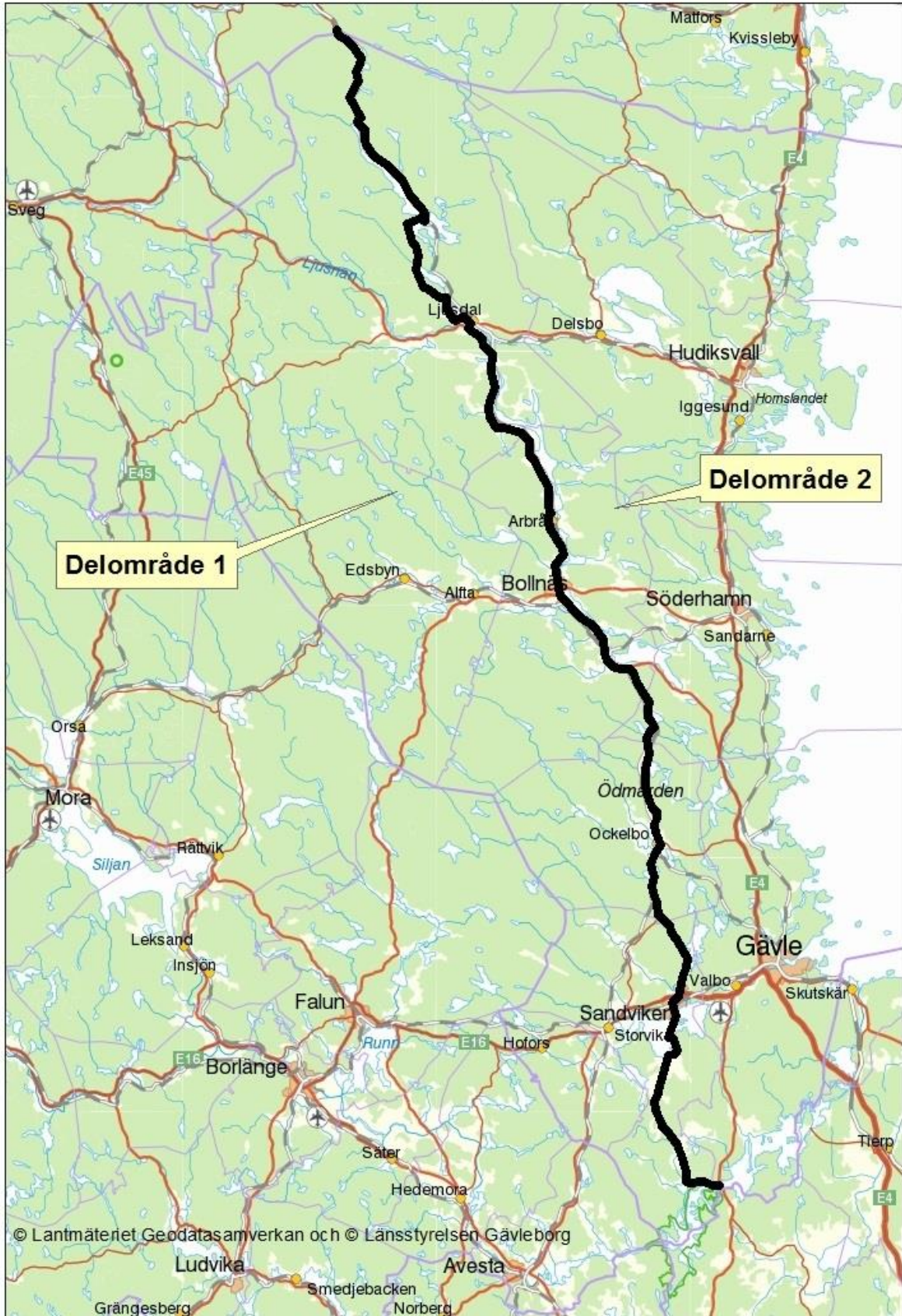
Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

Bilaga 2

Karta över jaktområden 2019

Delområde 1 – västra jaktområdet

Delområde 2 – östra jaktområdet

Bilaga 3

Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel

1. Jakt vid åtel får bedrivas under samma jakttid som licensjakt efter björn i övrigt genomförs i Gävleborgs län.
2. Åtling får påbörjas tidigast 15 juli 2019 och endast efter medgivande från länsstyrelsen.
3. Ingen separat jaktkvot fastställs för åteljakt.
4. Åtel får endast anläggas efter markägarens tillstånd.
5. Jakt efter björn med hjälp av åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren angivna under 8 och 9 nedan.
6. Upptag av björnsår med hjälp av hund vid en åtel är inte tillåtet.
7. Jakt är inte tillåten vid platser som iordningställts i syfte att locka till sig annat vilt än björn och som inte följer villkoren för åteljakten enligt villkor 8 och 9 nedan.
8. En person ska vara ansvarig för varje åtel (åtelansvarig).
9. Åtelansvarig ska innan åtling påbörjas anmäla åteln till länsstyrelsen. Åtling får påbörjas först efter medgivande från länsstyrelsen. För medgivande krävs att alla villkor för åtelplatsen och åtelns beskaffenhet är uppfyllda.
10. Anmälan om åtel ska ha inkommit till länsstyrelsen **senast den 20 juni 2019**. Detta för att länsstyrelsen ska kunna garantera att ärendet hinner handläggas i tid innan önskad start för åtling. De anmälningar som kommer in efter den 20 juni handläggs så snart som möjligt därefter, men länsstyrelsen kan inte garantera att dessa är handlagda i tid före önskad start av åtling.
11. Åtelns läge ska uppfylla följande förutsättningar:
  - a. Avståndet till närmaste permanent bebodda hus, fritidshus som har sophämtning, åtel avsedd för viltskådning och till permanent anlagd och skyltad campingplats ska vara minst 2 000 m.
  - b. Åtelansvarig ska kontakta eventuella andra personer som under den aktuella perioden bor inom 2 000 m från åteln och upplysa dessa personer om åtelverksamheten.
  - c. Avståndet till väg eller skogsbilväg ska vara minst 200 m.
  - d. Avståndet till vandringsled ska vara minst 500 m.
  - e. Åteln ska inte vara synlig från väg eller vandringsled.

12. Som åtelmateriel får användas vilt eller slaktrester från vilt. En kropp av vilt eller 25 kg från vilt per vecka får användas som åtel. Kött från rovdjur eller otestat kött från vildsvin får inte användas som åtelmateriel på grund av risk för spridning av parasiter. Vidare får per vecka användas 25 kg oförädlad vegetabilisk mat eller mindre förädlade vegetabiliska produkter avsedda för utfodring av djur. Rester från tamdjur får inte användas, till tamdjur räknas även ren.
13. I och med bestämmelser i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2014:43) om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befatning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur, får fisk inte längre användas för åtling av björn.
14. Senast tio dagar efter att jakten avslysts i området ska allt åtelmateriel vara bortplockat och åtelplatsen återställd till ett sådant skick att björnar inte förväntas lockas dit.
15. Åteln skall märkas med en skylt som ska sitta väl synligt i anslutning till åteln.
16. Åtelansvarig ska återrapportera sina erfarenheter **senast den 31 oktober 2019** till länsstyrelsen, enligt den blankett som bifogas detta beslut, se bilaga 5.
17. Åtelansvarig som missköter uppstädningen av använd åtel eller rapporteringen av åteljakt kan uteslutas ur fortsatt åteljakt i Gävleborgs län.
18. I övrigt gäller för åteljakt efter björn samma villkor som för licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2019.

Bilaga 4

Anmälan om åtel

Anmälan om åtel för licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2019. För att granskning av anmälan ska kunna ske ska samtliga fält vara ifyllda.

DATUM	Datum då åtling ska påbörjas	
ANMÄLAN	Datum då anmälan inlämnades	Anmäld till
	Förnamn	Efternamn
ÅTELANSVARIG	Adress	Postadress
	Mobilnummer	Telefonnummer
	Kommun	Fastighetsbeteckning
	Koordinater (ange koordinatsystem, endast RT90 eller SWEREF 99) X: Y: Koordinatsystem:	
ÅTELNS PLATS	Har alla personer som under perioden bor inom en radie på 2 km från åteln informerats om åteln?	JA ☐ NEJ ☐
	Är åteln placerad minst 2 km från fritidshus och från åtel för viltskådning?	JA ☐ NEJ ☐
	Är avståndet till skogsbilväg minst 200 m?	JA ☐ NEJ ☐
	Karta bifogas	JA ☐ NEJ ☐
MARKÄGARES UNDERSKRIFT	Namn Namnförtydligande Ort och datum	

Bilaga 5

Rapportering av åteljakt efter björn i Gävleborgs län 2019

Rapportering för björnätel 2019. Ifyllt blankett lämnas till Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle eller mailas till gavleborg@lansstyrelsen.se senast den 31 oktober 2019.

ÅTEL OCH ÅTELANSVARIG	Förnamn	Efternamn
	Adress	Postadress
	Mobilnummer	Telefonnummer
	Åtel aktiv fr.o.m. (datum)	Åtel avslutad (datum)
	Kommun	Fastighetsbeteckning
ÅTLING OCH JAKT VID ÅTEL	Vilket material användes?	
	Antal kilo per åtelmaterial totalt under säsongen	
	Antal personer som bedrivit jakt vid åteln	
	Antal jaktförsök på åtelplatsen	
	Är åteln städad Ja ☐ Nej ☐	
UNDERSKRIFT ÅTELANSVARIG		

Bilaga 6

Lathund för dig som deltar i licensjakten efter björn i Gävleborgs län 2019

Villkor för jakten

Samtliga som deltar i jakten ska känna till de villkor som gäller för jakten. Ansvarig jaktledare ansvarar för att alla deltagare i jakten känner till villkoren för hur jakten får bedrivas. Alla villkor står i beslutet.

Jaktområden och kvoter

Länet är indelat i två jaktområden.

Västra jaktområdet: De delar av länet som ligger väster om väg 83 fr.o.m. länsgränsen mot Västernorrland t.o.m. Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger väster om väg 272, från Lilltjära söderut t.o.m. Dalälven.

Östra jaktområdet: De delar av länet som ligger öster om väg 83 fr.o.m. länsgränsen mot Västernorrland t.o.m. Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger öster om väg 272, från Lilltjära söderut t.o.m. Dalälven.

Högst 40 björnar får fällas i västra jaktområdet.

Högst 10 björnar får fällas i östra jaktområdet.

Alla björnar med undantag för björnhona som åtföljs av ungar samt ungar som följer björnhona får fällas. Länsstyrelsen rekommenderar att årsunge inte fälls. Jakttid: 21 augusti - 15 oktober eller tills att länsstyrelsen tidigare avlyser jakten.

Björn får jagas endast under tiden från en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

För anmälan om *fälld eller påskjuten* björn samt för meddelande om *återstående tilldelning* ring: **010-225 11 99**

Anmälan ska ha inkommit till länsstyrelsen **inom en timme** från den tidpunkt som djuret fällts eller påskjutits, detta oavsett var björnen fällts.

För att få SMS om återstående tilldelning

Skicka SMS till **073-123 95 38** (om du har svenskt abonnemang)
alternativt **0046731239538** (om du har utländskt abonnemang)

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt

Förnamn och Efternamn ersätts med jägarens riktiga namn.
Exempel: Spara Anna Andersson Björnjakt

I det västra jaktområdet skickas SMS ut efter var femte fälld eller påskjuten björn tills det att 30 björnar fällts eller påskjutits och därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

I det östra jaktområdet skickas SMS ut efter att de fem första björnarna fällts eller påskjutits och därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

Jakt med åtel

Jakt med åtel är tillåten endast efter medgivande från länsstyrelsen.

Anmälan om åtel ska ha inkommit till länsstyrelsen **senast den 20 juni 2019**. Detta för att länsstyrelsen ska kunna garantera att ärendet hinner handläggas i tid innan önskad start för åtling. De anmälningar som kommer in efter den 20 juni handläggs så snart som möjligt, men länsstyrelsen kan inte garantera att dessa är handlagda i tid för start av åtling.

Upptag av björnsår med hund vid åtel är *inte* tillåtet. Vid användning av automatiska kameror, exempelvis i samband med åteljakt på björn, behöver tillämpliga bestämmelser i dataskyddsförordningen (GDPR) kring insamling och hantering av personuppgifter beaktas. Vidare ska även tillämplig lagstiftning i kameraövervakningslagen beaktas. Ytterligare information finns på Datainspektionens hemsida; www.datainspektionen.se

Jakt med hund

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt. Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn och under en och samma dag.

Bil användning

Motordrivna fortkäffningsmedel får inte användas i jakten.

Påskjutning

Vid påskjutning ansvarar skytten och jaktledaren för platsundersökning och eventuell eftersök tills det är fastställt om björnen är skadad eller inte. Jaktledaren ansvarar för att eftersökshund finns tillgänglig.

Besiktning av fälld björn

Alla fällda björnar ska besiktas av länsstyrelsen. Besiktning kommer att ske på plats som meddelas av länsstyrelsen. Skytten och jaktledaren blir i samband med anmälan om fälld björn anvisade till en besiktningsstation (se nedan) eller annan plats där besiktningen sedan genomförs. Skytten och/eller jaktledaren kan inte själva välja var besiktningen ska ske. Besiktningsstationerna är öppna från kl. 06:00.

Ljusdals kommun: Sveaskogs kontor, Ljusdal
Ovanåkers kommun: Gäddvik 122, 822 92 Alfta
Ockelbo kommun: Stora Enso skogs äglslakteri i Åmot (Bruksvägen, Åmotsbruk)

Detta händer:

- Ni blir anvisade till en besiktningsstation i samband med anmälan om fälld eller påskjuten björn.
- Både jaktledaren **och** skytten ska följa med till besiktningsstationen.
- För att underlätta besiktningspersonalens arbete - sätt in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelhet inträder.
- Samtliga inre organ och könsdelar ska följa med björnen till besiktningen.
- På uppmaning av besiktningspersonalen ska skytten och jaktledaren kunna uppvisa statligt jaktkort, ID-handling och vapenlicens samt i detalj kunna redogöra för jaktens genomförande och visa skottplats/fallplats.

Försäljning av kött, skinn mm

Vid annonsering, köp, byte eller försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn krävs CITES-intyg.

För björnar skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverkets CITES-intyg om undantag från förbudet erhållas från länsstyrelsens besiktningspersonal. Björnens ägare kan då sälja hela eller delar av björnen vid ett (1) tillfälle och till en (1) mottagare. För ytterligare försäljning av delar av björnen krävs nytt/nya CITES-intyg.

Märkning

Av skinn – omgående vid besiktning.

Av kranium – inom sex månader, chip skickas med vid besiktning.